

710 95607 Uhm,

170475

2610 ARPAT, Attila. Modulare Ordnung und symbolische
Zahlen in den Abmessungen der Rüstem Paşa
Moschee. *Uluslararası Mimar Sinan Sempozyumu
Bildirileri, Ankara, 24-27 Ekim 1988.* Ed. Azize Aktaş-
Yasa. Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi, 1996
(Atatürk Kültür Merkezi Yayını, 83; Kongre ve
Sempozyum Bildirileri dizisi, 3), pp.205-216 + plates

Rüstem
Paşa Camii
ve Bedaahları
(Tahirişah)

Tahirişah Jahi

adına

15 EKİM 1993

RÜSTEM PAŞA CAMİİ

«ÇİNİ PANOLAR»

D 1305

04 OCAK 2011

Yazan : Muzaffer BATUR

(Geçen sayıdan devam)

Çini pano deyince, birden fazla birkaç çini parçanın yanyana gelmesiyle meydana gelen kompozisyonlara diyoruz.

Dışardaki çini panolar :

Pano: 1 — Son cemaat avlusunu örten saçağın dayandığı kemerler arasındaki üçgenler üzerinde ikişer büyük parçadan mürekkep yuvarlaklar içinde Allah, Muhammed, Çihar Yar-ı Güzin, Hasan, Hüseyin isimleri lâcivert üzerine beyazla yazılıdır. Etraflarında ince bir bordür vardır. (Şekil: 2)

Pano: 2 — Son cemaat yerinin kible duvarlarındaki mihraplar için süsleyen panolardır. (Şekil: 3).

Bunlar beyaz zemine yaprak kıvrımları içinde büyük hatailer halinde yeşil, mavi, kırmızı renklerin verdiği ahenk ve desende hareket fevkalâde güzeldir. Tepelerinde mihrabın mermer istilaktit alınlığının başladığı yerde rumî kıvrımlı mihrap biçiminde biterler. Bu panolar sağ ve solda olmak üzere iki mihrap için süslerler.

Pano: 3 — Son cemaat yerinin mihraplarının yanındaki küçük pencerelerin alınlıklarında etrafı (Şekil: 3) deki bordürle çevrili dört köşe yazılı çini panolarda beyaz zemine güzel bir sülüsle lâcivert olarak yazılmışlardır. Yedişerden iki sıra halinde on dört parçadır.

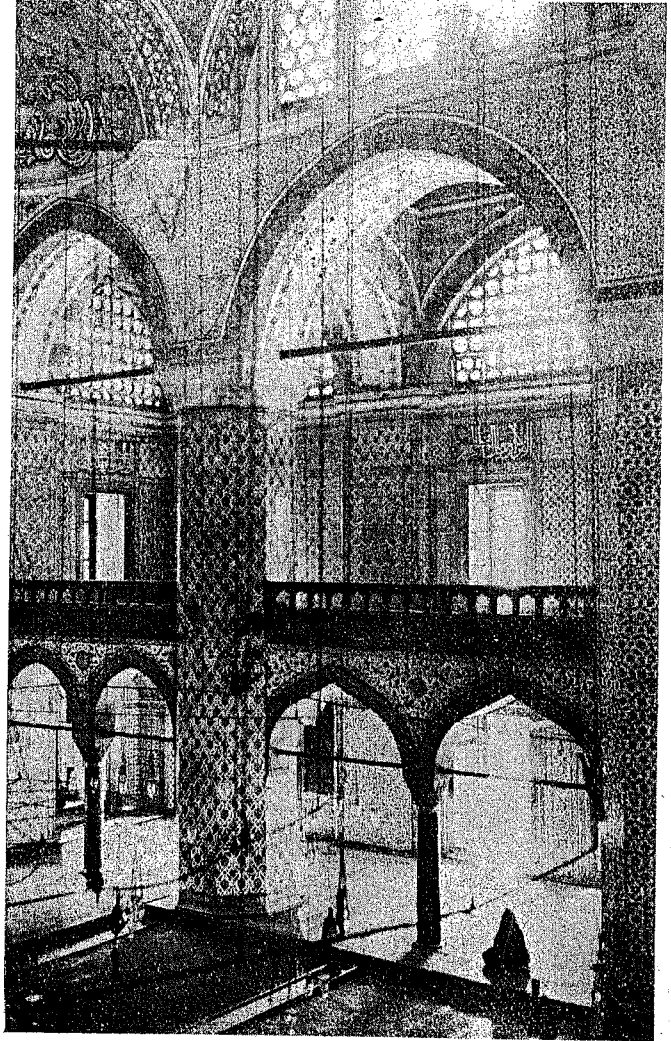
Pano: 4 — Son cemaat yerinde büyük çini pano (Şekil: 4, 5, 6).

İznik yapısı bu şaheser panonun eni 1.50, boyu 2.70 M. dir. Soldan sağa 5, yukarıdan aşağı 9 olmak üzere 45 kareden müteşekkildir. Her kare 0,30 x 0,30 M. dir. Panoda devrinin her türlü motifi kullanılmıştır. Erik çiçeği, dal ve yaprak, rumî, nar ve nar çiçeği, lüle, karanfil, sümbül, bulut, yıldız çiçeği, gül ve goncası vs. dir. Kompozisyon itibarıyla bu pano bir seccadeyi andırmaktadır. Simetrik gibi görünüyorsa da sağ, solu değişik motiflidir. Ortası koyu mavi zemin üzerine mor dallar üzerinde firuze yapraklar, beyaz erik çiçekleri doldurmuştur. Yukarıda bahsettiğim bütün mo-

tifler kullanılmıştır. Panonun üstünde mihrap üçgenleri firuze zemine mavi dal ve hatailer veya büyük rumî kıvrımlarıyla süslenmiştir.

Pano: 5 — Son cemaat avlusuna çıkan caminin sol yan kapısının alınlığındaki çini pano: (Şekil: 7).

Yirmi dokuz, otuz parçadan mürekkep-

Rüstem Paşa camii içinden çini bezemelerinin görüntüsü